

Jan Hollan, fyzik a environmentalista:

Jak jsem se probral souborem diplomních prací brněnské FA z jara 2011, nenašel jsem žádnou, která by mne upoutala atributy, kterými se sám zabývám: zajištěním komfortu interiérů pasivními prostředky (tj. samozřejmě i dodržení pasivního standardu ve všech jeho 4 parametrech) a plným využitím slunce a deště. Pokud tam taková byla, tak se omlouvám, že jsem ji nepostřehl.

Využitím deště se mi ale velmi zalíbila **práce Jiřího Šerka: Voda ve veřejném prostoru Starého Brna**. Dobře přístupné vodní plochy, a to zejména přátelské k malým dětem a pokud možno s tekoucí vodou, velice zpříjemňují život. Náhon na Starém Brně, což bylo, jak jsem se z práce dozvěděl, přeměněné dávné rameno Svratky, znám vinou svého věku jen z obrázků, ač bydlím odjakživa nedaleko, v SZ cípu téhož katastrálního území. Myšlenka jeho alespoň symbolické obnovy, s mnohostranně užitečným využitím vody z deště a sněhu, se mi velmi zamlouvá.

Přínos práce vidím ve zdůraznění jímání srážkové vody do podzemních nádrží, tedy cisteren. Na nich závisel po tisíciletí život ve velké části Středomoří, úplně pak v jeho částech krasových. Nikdo vodu nefiltroval, nečistoty se jen usazovaly na dně. Voda byla zcela v pořádku, jen chudá na minerály – ty dodaly potraviny a víno. Dnes lze budovat a provozovat cisterny snáze. Ve městě mohou poskytnout většinu vody potřebné pro život, jen malou část je lépe krýt vodou v dnešním slova smyslu pitnou, s řádově vyšším obsahem minerálů, v Brně tedy vodou „březovskou“. Vzhledem k očekávané nouzi o vodu v letním období by se budování velkoryse dimenzovaných cisteren mělo stát co nejdříve samozřejmé. Šerkova práce dále také navrhuje **pěkné povrchové vodní systémy v několika částech Starého Brna**, napájené zejména z cisteren.

Práce je dobrým základem pro další úvahy. Doporučuji např. zvažovat vodní plochy s rozsáhlými mělkými částmi s mokřadní vegetací, do nichž by byla čerpána voda z hlubších částí jezer – zejména solárně, jak práce doporučuje. Příkladem pro to jsou moderní přírodně čištěná koupaliště nejrůznějších rozměrů. Také doporučuji budovat povrchové nádrže tak velké, aby pojaly i přívalové srážky, které se nevejdou do cisteren, a aby při hladině zvýšené takovými srážkami voda z rozlitých jezírek postupně zasakovala a nebyla běžně odváděna do řeky, leda až povrchovým odtokem, přepadem. Vegetací porostlé dno a povlovné břehy umožní také existenci bohaté vodní fauny. Naopak nedoporučuji cirkulovat vodu mezi povrchovými nádržemi a cisternami – tok má být jen vzhůru, kvalita vody v cisternách by se přimícháváním vody z povrchových nádrží zhoršovala. Jen pro zalévání se voda z jezírek hodí více.

Dále mne zaujala práce **Ondřeje Chybíka: Kreativní Brno - Kreativní Kraví Hora**. Kraví horou jsem chodil a jezdil čtyřicet let a s výjimkou zániku vojenského cvičiště, obnovy dvou dětských hřišť a vzniku psího cvičiště a areálu Drakenu jsem tam nezaznamenal žádný vývoj k lepšímu. Naopak, např. **VUT opevnilo nedávno svůj komerční areál zvláště masivně a neprostupně**. Možnost, že by zde vznikl park ve správě města, mi jako opozičnímu zastupiteli na městské části Brno-střed s osmiletou praxí připadá zcela nereálná.

Chybíkova diplomní práce předkládá možnost uskutečnitelnou a přitažlivou. Postavit nové budovy na místě původních válečných je snadné a mohlo/mělo by se to podařit rychle. Pak ještě protáhnout ulici Rybkovu až na Údolní a strhnout onen masivní plot kolem pozemků VUT. Zachovat velkou část původní vegetace zahrádek je rovněž správné – jen navrhuji, aby skupiny zahrádek rozumné velikosti zůstaly, alespoň zpočátku, přeci jen oplocené, se vstupy otevřenými jen přes den, aby jejich dosavadní uživatelé neztráceli motivaci k péči o ně. Ani další solitérní budovy rozmístěné v parku vadit nijak nebudou, pokud veškeré budovy ani cesty k nim nebudou narušovat noční prostředí parku světlem.

U nejvyšší budovy bych velmi doporučoval užití její střechy jako skutečné hvězdárny a hlavní brněnské rozhledny (dosavadní instituce nazývaná Hvězdárna je již zarostlá stromy a nemá zájem na zlepšení takového bídého stavu). Změnu vzhledu z budov na letní sochy vítám, nicméně bych trval na podmínce, že změna vzhledu musí mít i další funkci, totiž výrobu elektřiny. Dále soudím, že veřejnosti skvěle sloužící areál Drakenu má být zachován; jeho vlastník má o dění v parku nejlepší přehled a rozvojové záměry je na místě s ním vždy konzultovat.